

Helsingfors

Gemensam ansökan och andra stadiet i Finland

Handbok för vårdnadshavare

GRUNDSKOLAN

ANDRA STADIET

=

yrkesläroanstalter
och gymnasier

HÖGSKOLENIVÅ

=

universitet och
yrkeshögskolor

Det finländska utbildningssystemet

Det finländska utbildningssystemet består av tre stadier. Barn börjar grundskolan det år de fyller sju år. Grundskolan tar vanligtvis nio år.

Efter grundskolan söker elever till läroanstalter på andra stadiet, med andra ord till gymnasier och yrkesläroanstalter. I den gemensamma ansökan kan man också söka till examensförberedande undervisning, dvs. Hux, som tar ett år. Under Hux-studier förbereder eleven sig för studier på andra stadiet.

Efter studierna på andra stadiet kan man fortsätta sina studier i en högskola, det vill säga i ett universitet eller en yrkeshögskola.

Alla läroanstalter på andra stadiet erbjuder utbildning i finska som andraspråk och vid behov hjälp från en speciallärare.

Gemensam ansökan

I den gemensamma ansökan kan man söka till sju olika platser. Vitsorden i avgångsbetyget avgör i vilken skola eleven kommer in. För vissa utbildningar ordnas även ett inträdesprov. Poäng som eleven får i provet läggs till vitsorden i avgångsbetyget. Den gemensamma ansökan görs på webben: www.studieinfo.fi.

Under det sista året i grundskolan måste eleven söka minst till en läroanstalt på andra stadiet eller till Hux-utbildningen. Vårdnadshavaren ska se till att eleven har gjort ansökan.

Gymnasiet

Gymnasiet är en allmänbildande skola. Man kan inte lära sig ett yrke där. Gymnasieelever fortsätter nästan alltid sina studier vid någon annan läroanstalt efter gymnasiet. Gymnasiet förbereder eleven i synnerhet för högskolestudier.

Studieavsnitt och studiepoäng

I gymnasiet studerar eleven obligatoriska och valfria ämnen. Läroämnena är till största delen samma som i grundskolan. Dessutom kan man studera gymnasiediplom och andra valfria studier. Olika gymnasier erbjuder olika valfria studier.

Studiemängden räknas i studiepoäng och studieavsnitt. Studiemängden för ungdomar i gymnasiet är minst 150 studiepoäng. Studierna tar vanligtvis tre år.

I gymnasiet ska eleven läsa och skriva mycket. Därtill ska eleven studera stora helheter självständigt.

Yrkesutbildning

Inom yrkesutbildningen studerar eleven baskunskaper inom ett yrke. Eleven studerar i skolan och på arbetsplatsen samt virtuellt. Inom yrkesutbildning är det möjligt att studera över 150 olika branscher. Om eleven kommer till yrkesskolan från grundskolan, tar studierna vanligtvis tre år.

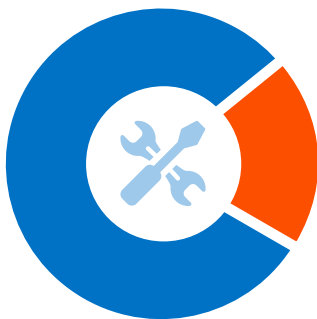
Kompetenspoäng och kompetensbaserad utbildning

Yrkesutbildning är kompetensbaserad. Detta innebär att eleven studerar endast sådant som hen inte ännu kan. Inom yrkesutbildning mäts studierna med kompetenspoäng. Den yrkesinriktade grundexamen omfattar 180 kompetenspoäng. Detta innehåller yrkesinriktade studier för 145 kompetenspoäng och gemensamma studier för 35 poäng.

YRKESINRIKTADE
STUDIER

145

KOMPETENSPÖÄNG

GEMENSAMMA
STUDIER

35

KOMPETENSPÖÄNG

Specialyrkesläroanstalter

Några elever behöver omfattande och mångsidigt stöd till exempel med anledning av en inlärningssvårighet, ett svårt handikapp eller en sjukdom. Sådana elever kan söka till specialyrkesutbildning som ordnas för elever i behov av speciellt stöd. Då ordnas undervisningen på specialyrkesläroanstalter.

Kombistudier

Vid en yrkesläroanstalt kan man också avlägga gymnasiestudier. Detta kallas för kombistudier. Eleven studerar yrkesstudier som vanligt och samtidigt också en del av gymnasiestudierna. Gymnasiestudierna ersätter en del av yrkesstudierna. Eleven behöver alltså inte arbeta mycket mer än inom vanlig yrkesutbildning.

I slutet av kombistudierna deltar eleven i studentskrivningar och får ett betyg över både den yrkesinriktade grundexamen och studentexamen.

**YRKESINRIKTADE
STUDIER**
145
KOMPETENSPOÄNG

**GYMNASIE-
STUDIER**

Läroavtal

Yrkesutbildning kan avläggas även på arbetsplatsen. Detta kallas för läroavtal. Då arbetar eleven på en arbetsplats där hen lär sig de kunskaper som hen behöver för yrket. Yrkesläroanstalten planerar tillsammans med arbetsgivaren vilka saker som ska undervisas. Eleven gör yrkesprov regelbundet för att visa läraren vad hen kan. I slutet av läroavtalsstudierna får eleven ett betyg över den yrkesinriktade grundexamen.

Hux-utbildning

Om eleven varken kan eller vill inleda sina studier på andra stadiet genast efter grundskolan, kan hen söka till examensförberedande undervisning, dvs. Hux-utbildning. Hux tar ett år. Under Hux-året kan eleven till exempel bekanta sig med gymnasiestudier eller yrkesstudier, fundera på sin karriärplan, höja sina vitsord från den grundläggande utbildningen och förbättra sina språkkunskaper. För varje Hux-elev utarbetas en individuell studieplan.

Grundläggande utbildning för vuxna

Om en elev inte får avgångsbetyg från grundskolan innan grundskolan slutar, kan hen fortsätta sina studier inom grundläggande utbildning för vuxna. Grundläggande utbildning för vuxna omfattar studier för begynnelskedet och slutskedet. Studierna för begynnelskedet är avsedda för personer som har gått i grundskolan endast en kort tid. Studierna för slutskedet är avsedda för personer som har avlagt nästan alla studier inom grundskolan. I slutet av den grundläggande utbildningen för vuxna får eleven grundskolans avgångsbetyg, med vilket hen kan söka till läroanstalter på andra stadiet.

Samarbete mellan hemmet och skolan

Vårdnadshavaren stöder sitt barns skolgång i grundskolan och också på andra stadiet. Det är i första hand vårdnadshavaren som har ansvaret för barnets fostran och läroplikt. Skolans uppgift är att stöda elevens inläring och uppväxt som en medlem av skolgemenskapen.

Samarbetet mellan lärare och vårdnadshavare hjälper barnets inläring och uppväxt. Det lönar sig för vårdnadshavarna att vara i kontakt med skolan alltid om man har frågor. Det är även viktigt att delta i föräldramöten.

Vid behov kan en tolk användas i samarbetet. Därtill har Helsingfors stads gymnasier och yrkesinstitutet Stadin ammatti- ja aikuisopisto flerspråkiga handledare.

Eleven får stöd under studierna

Under studierna får eleven handledning för studerandet och stöd för hens val. Studiehandledaren hjälper eleven att göra val i fråga om hens karriär och fortsatta studier. Varje läroanstalt har en hälsovårdare, kurator och psykolog. De hjälper i frågor som gäller elevens välfärd.

Helsingfors